

YAPAY ZEKA İLE SUNU ÜRETME VE SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİNDE KULLANIMI

1. Yapay Zeka ile Sunu Üretme Nedir?

Yapay Zeka (YZ) ile sunu (slayt) üretme, kullanıcının metin komutlarına (prompt) veya yüklediği belgelere dayanarak, YZ algoritmalarının otomatik olarak görsel olarak çekici, yapılandırılmış ve içerik odaklı sunumlar oluşturmaları sürecidir. Bu teknoloji, yalnızca metni slaytlara dökmekle kalmaz, aynı zamanda içeriğe uygun görseller, grafikler, düzenler ve ana hatlar önerir.

Sunu Üretmenin Temel Özellikleri

- **Hız ve Otomasyon:** Öğretmenlerin uzun ders hazırlık sürelerini kısaltarak saniyeler içinde taslak sunumlar oluşturur.
- **Görsel Tasarım:** Tasarım ilkelerine uygun, estetik açıdan tutarlı şablonlar ve düzenler kullanır.
- **İçerik Yapılandırması:** Konunun ana hatlarını belirleyerek, slaytlar arasında mantıksal bir akış ve hiyerarşi kurar.
- **Medya Entegrasyonu:** Konuya uygun lisanslı görselleri, simgeleri ve grafikleri otomatik olarak ekler.

2. Yapay Zeka ile Sunu Üretme Süreci

YZ ile etkili bir sunum elde etmek için süreç, doğru prompt ile başlar ve insan kontrolü ile tamamlanır:

1. **Prompt veya Belge Girişi:** Kullanıcı, YZ aracına konuyu, hedef kitleyi ve sunumun amacını belirten net bir komut (prompt) girer veya mevcut bir ders notu/metin belgesini yükler.
2. **Yapılandırma ve İçerik Analizi:** YZ, konuyu analiz eder, ana başlıkları (slayt başlıkları) ve her slayt için gerekli metin miktarını belirler.
3. **Tasarım ve Görselleştirme:** YZ, seçilen şablona uygun olarak görselleri yerleştirir, fontları ayarlar ve renk paletini uygular.
4. **İnceleme ve Özelleştirme:** Üretilen sunumun akademik doğruluğu kontrol edilir. Öğretmen, YZ'nin seçtiği görselleri veya metinleri kendi dersine özel hale getirmek için düzenlemeler yapar.

3. Sosyal Bilgiler Öğretiminde Sunu Üretme Kullanım Alanları

YZ ile üretilen sunular, Sosyal Bilgiler derslerinin çeşitliliğini ve öğrenci ilgisini artırır:

- **Tarihsel Dönem Sunumları:** Belirli bir dönemin (Örn: Sanayi Devrimi, I. Dünya Savaşı) karmaşık neden ve sonuçlarını özetleyen, kronolojik olarak düzenlenmiş görsel sunumlar.

- **Coğrafi Verilerin Görselleştirilmesi:** Nüfus yoğunluğu, iklim bölgeleri, doğal kaynak dağılımı gibi coğrafi verileri haritalar ve grafiklerle destekleyen infografik tarzı slaytlar.
- **Vatandaşlık ve Hukuk Kavramları:** Soyut kavramları (Demokrasi, Hak ve Sorumluluk, Adalet) somutlaştıran, simgeler ve kısa maddelerle desteklenmiş anlaşılır slaytlar.
- **Öğrenci Proje Şablonları:** Öğretmen, öğrencilerin proje sunumları için kullanabileceği, başlıkları ve bölümleri önceden ayarlanmış, profesyonel görünümlü sunum şablonları oluşturabilir.
- **Alternatif Perspektifler:** Tartışma başlatmak amacıyla, bir konunun (Örn: Küreselleşme) hem olumlu hem de olumsuz yönlerini karşılaştırmalı olarak sunan slayt serileri hazırlayabilir.

4. Kullanılabilecek Popüler Uygulamalar

Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin sunu hazırlama sürecini otomatikleştirmek için kullanabileceği popüler YZ destekli uygulamalar şunlardır:

- **Gamma:** Metin girdisinden otomatik sunum, belge ve web sayfası oluşturan araç. Özellikle temiz ve minimalist tasarımlar sunar.
- **Tome:** Hikâye anlatımına odaklanmış, metin girdisinden hızlıca görsel ağırlıklı sunumlar üreten bir platform.
- **Slides AI:** Google Slaytlar'a (Google Slides) entegre çalışan ve uzun metinleri otomatik olarak slaytlara dönüştüren araç.
- **Microsoft CoPilot (PowerPoint Entegrasyonu):** Microsoft 365 ekosisteminde çalışan CoPilot, kullanıcı komutlarıyla doğrudan PowerPoint içinde sunumlar oluşturabilir, metinleri özetleyebilir ve görseller ekleyebilir.

5. Etkili Prompt Yazma İpuçları

Sunu üretme araçlarından en iyi verimi alabilmek için prompt'un **yapı ve kapsam** açısından zengin olması gerekir:

1. **Amacı ve Kapsamı Belirtin:** Sunumun konusunu, öğrenim hedefini ve temel kapsamasını netleştirin. (Örn: "7. sınıf Sosyal Bilgiler dersi için 'Türkiye'de Turizm'in Ekonomik Etkileri' konusunu anlatan bir sunum hazırla.")
2. **Hedef Kitle ve Tonu Tanımlayın:** Sunumun hitap ettiği sınıf seviyesini ve üslubunu belirtin. (Örn: "Metinler kısa, dikkat çekici ve ortaokul seviyesine uygun olmalıdır.")
3. **Yapısal Kısıtlamalar Getirin:** Kaç slayt istendiğini ve hangi slaytların hangi bilgiyi içermesi gerektiğini söyleyin. (Örn: "Toplam 10 slayttan oluşmalı. 1. slayt Tanım, 9. slayt Soru-Cevap, 10. slayt Kaynakça olmalı.")

4. **Görsel ve Tasarım İstekleri:** İstedığınız görsel tarzını (akademik, renkli, minimalist) ve eklenmesini istediğiniz belirli grafik veya harita türlerini belirtin. (Örn: "Görseller, fotoğraf gerçekçiliğinde değil, infografik tarzında olmalıdır.")

6. Öğretmenler İçin Örnek Promptlar

- **Ders Planı Sunumu:** "8. sınıf İnkılap Tarihi dersi için '**Lozan Antlaşması'nın Önemi ve Sonuçları**' başlıklı, 12 slaytlık bir sunum taslağı hazırla. Sunumda her slayt için 3 ana madde, slayt başlıklarında ise sadece anahtar kelimeler yer almalıdır."
- **Öğrenci Projesi Şablonu:** "Lise 9. sınıf öğrencileri için '**Kültür ve Küreselleşme**' konulu bir sunum şablonu oluştur. Şablonda Giriş, Kültürel Etkileşim, Olumlu/Olumsuz Sonuçlar ve Tartışma başlıkları yer almalı; her slaytta öğrencilerin kendi içeriklerini girmesi için not kısımları bulunmalıdır."
- **Karşılaştırmalı Sunum:** "6. sınıf öğrencilerine yönelik, **Antik Yunan ve Roma Medeniyetlerini** karşılaştıran 8 slaytlık bir sunum hazırla. Karşılaştırma, mimari, yönetim ve sanat başlıklarında yapılmalı ve net bir tablo ile özetlenmelidir."